

ZML SO Leerlijn Leren Leren

LEREN LEREN: WERKHOUDING EN AANPAK GEDRAG

Leerlijnen	Kerndoelen
Plannen/Organiseren Voorbereiden Omgaan met tijd	1. Aanpak gedrag: De leerlingen leren uiteenlopende strategieën en vaardigheden gebruiken voor het opnemen, verwerken en hanteren van informatie
Taakaanpak Instructie opvolgen Werken volgens een stappenplan Oplossingsgericht werken Zelfstandig werken	
Reflectie/Terugkoppeling Reflectie op eindproduct Reflectie op werkwijze	
Werkhouding Samenwerken Hulp vragen Aan regels houden Verantwoordelijkheid	2. Werkhouding: De leerlingen leren belangstelling hebben voor de omringende wereld en leren die wereld onderzoeken en daarin taken uitvoeren

Kerdoel 1: Aanpak gedrag: De leerlingen leren uiteenlopende strategieën en vaardigheden gebruiken voor het opnemen, verwerken en hanteren van informatie

PLANNEN/ ORGANISEREN	1	2	3	4
Vorbereiden	-	-	Bedenkt één voorwerp dat hij nodig heeft bij een bekende taak en pakt dit	Bedenkt 4 voorwerpen die hij nodig heeft bij een bekende taak en pakt deze
Omgaan met tijd	-	-	-	-
PLANNEN/ ORGANISEREN	5	6	7	8
Vorbereiden	Pakt 5 voorwerpen voor een onbekende taak aan de hand van een takenlijst (in pictogrammen)	Pakt voor twee onbekende taken alle voorwerpen aan de hand van takenlijsten (in pictogrammen)	Bedenkt hoe hij een bekende taak gaat aanpakken en maakt een stappenplan (max. 3 stappen)	Bedenkt hoe hij een bekende taak gaat aanpakken en maakt een stappenplan (4-6 stappen)
Omgaan met tijd	-	Rondt een taak af als de tijd verstreken is, bij een afgesproken tijdsplanning	Wisselt, tijdens het doen van twee taken, van taak op een afgesproken tijdstip	Wisselt, tijdens het doen van drie taken, twee keer van taak op twee afgesproken tijdstippen
PLANNEN/ ORGANISEREN	9		<i>Voor hogere niveaus raadpleeg leerlijnen VSO Voorbereiding op dagbesteding en arbeid: 3.4</i>	
Vorbereiden	Beschrijft hoe hij twee taken achter elkaar gaat doen in een taakplanning			
Omgaan met tijd	Schat in hoeveel taken hij kan doen in een half uur			
TAAKAANPAK	1	2	3	4
Instructie opvolgen	Voert een korte, nieuwe handeling uit (1 stap) als een ander deze heeft voorgedaan	Voert een korte, nieuwe handeling uit (2 stappen) als een ander deze heeft voorgedaan	Volgt een meervoudige instructie op (2 stappen)	Volgt een drievoudige instructie op voor bekende handelingen
Werken volgens een stappenplan	-	-	-	-
Oplossingsgericht werken	-	-	-	-
Zelfstandig werken	-	-	Werkt 2-3 minuten zelfstandig aan een bekende, terugkerende taak	Werkt 5 minuten zelfstandig aan een bekende, terugkerende taak
TAAKAANPAK	5	6	7	8
Instructie opvolgen	Volgt een drievoudige instructie op voor onbekende handelingen	Luistert naar de gehele instructie van de begeleider voordat hij aan een taak begint	-	-
Werken volgens een stappenplan	Maakt met behulp van een gegeven stappenplan een bekende taak af (3 stappen)	Maakt met behulp van een gegeven stappenplan een bekende taak af (4-6 stappen)	Maakt met behulp van een gegeven stappenplan een bekende taak af (6-12 stappen)	Maakt met behulp van een stappenplan een onbekende taak af (max. 3 stappen)
Oplossingsgericht werken	Maakt begeleider duidelijk dat en waar hij een probleem heeft	Weet wat hij moet doen als hij vastloopt (hanteert de afgesproken regel in plaats van afwachtende houding aan te nemen)	Probeerde de taak nog een keer als het resultaat de eerste keer niet aan de eisen van de taak voldoet	Bedenkt een oplossing voor een materiaalprobleem
Zelfstandig werken	Werkt korte tijd zelfstandig aan een bekende, terugkerende taak	Doet langere tijd zelfstandig een bekende, terugkerende taak	Doet zelfstandig twee bekende, samenhangende taken achter elkaar	Doet zelfstandig meerdere bekende, samenhangende taken achter elkaar

TAAKAANPAK	9	<i>Voor hogere niveaus raadpleeg leerlijnen VSO Voorbereiding op dagbesteding en arbeid: 3.2., 3.3.</i>		
Instructie opvolgen	-			
Werken volgens een stappenplan	Maakt met behulp van een stappenplan een onbekende taak af (4-6 stappen)			
Oplossingsgericht werken	Kiest uit verschillende oplossingen om een taak uit te voeren de beste en voert die uit			
Zelfstandig werken	Doet zelfstandig twee op zichzelf staande, bekende taken achter elkaar			
REFLECTIE/ TERUGKOPPELING	1	2	3	4
Reflectie op eindproduct	-	-	-	-
Reflectie op werkwijze	-	-	-	Vertelt hoe hij een taak heeft aangepakt en geeft zijn mening (goed/fout)
REFLECTIE/ TERUGKOPPELING	5	6	7	8
Reflectie op eindproduct	-	Controleert achteraf of zijn werk aan 1 concrete (objectieve) eis voldoet	controleert achteraf of zijn werk aan meerdere concrete (objectieve) eisen voldoet	Controleert achteraf of zijn werk aan 1 kwalitatieve (subjectieve) eis voldoet
Reflectie op werkwijze	Geeft aan of hij alle stappen (3) van een bekende taak heeft doorlopen en vertelt per stap hoe dat ging (goed/fout)	Geeft aan of hij alle stappen (4-6) van een bekende taak heeft doorlopen en vertelt per stap hoe dat ging (goed/fout)	Benoemd van een grote, bekende taak (meer dan 6 stappen) welke stappen er goed gingen en welke stappen er beter konden	Geeft van alle stappen (3) van een onbekende taak aan wat er goed ging en wat er niet goed ging
REFLECTIE/ TERUGKOPPELING	9	<i>Voor hogere niveaus raadpleeg leerlijnen VSO Voorbereiding op dagbesteding en arbeid</i>		
Reflectie op eindproduct	Controleert achteraf of zijn werk aan meerdere kwalitatieve (subjectieve) eisen voldoet			
Reflectie op werkwijze	Geeft van alle stappen (4-6) van een onbekende taak aan wat er goed ging en wat er niet goed ging			

Kerndoel 2: Werkhouding: De leerlingen leren belangstelling hebben voor de omringende wereld en leren die wereld onderzoeken en daarin taken uitvoeren

WERKHOUDING	1	2	3	4
Samenwerken	-	-	-	-
Hulp vragen	Trekt de aandacht van de begeleider als hij hulp nodig heeft	Gaat naar de begeleider toe als hij hulp nodig heeft	Vraagt rustig om hulp als hij die nodig heeft	Hanteert de afgesproken vaste regel om hulp te vragen
Aan regels houden	Kent de betekenis van één vaste regel op een pictogram in de klas en houdt zich daaraan	Kent de betekenis van 2 vaste regels op pictogrammen in de klas en houdt zich daaraan	Kent de betekenis van 4 vaste regels op pictogrammen in de klas en houdt zich daaraan	Houdt zich aan één nieuwe regel die de begeleider vooraf aan het werk (met hem) bedenkt
Verantwoordelijkheid	Begint aan een taak als hem dat gevraagd wordt	Gaat voorzichtig met materiaal om	Zet de spullen terug als hij klaar is met een taak en helpt andere leerlingen daarbij	Gebruikt het materiaal dat nodig is voor de taak (dus niet teveel verf, of meer papier dan noodzakelijk)
WERKHOUDING	5	6	7	8
Samenwerken	Werkt 5 minuten met een andere leerling samen aan een bekende taak, op basis van een gegeven taakverdeling	Werkt 10 minuten met een andere leerling samen aan een bekende taak, op basis van een gegeven taakverdeling	Werkt 20 minuten met een andere leerling samen aan een bekende taak, op basis van een gegeven taakverdeling	Maakt voor een bekende taak (3-4 stappen) met een andere leerling een taakverdeling en voert de taak samen uit
Hulp vragen	Weet wanneer de begeleider beschikbaar is voor hulp en wanneer niet	Weet in elke situatie wie en wanneer hij om hulp mag vragen volgens de afgesproken regels	-	-
Aan regels houden	Kan een bekende regel toepassen in meerdere situaties als hem dat vooraf gevraagd wordt door de begeleider	Bedenkt zelf een relevante regel waar hij zich tijdens zijn werk aan gaat houden	-	-
Verantwoordelijkheid	Maakt zijn taken af, ook als hij ze niet leuk vindt	Probeert zijn taak nog een keer als het de eerste keer niet lukt	Zet zich in om zijn taak kwalitatief goed af te ronden	Gaat harder werken als hij zijn werk niet af dreigt te krijgen
WERKHOUDING	9	<i>Voor hogere niveaus raadpleeg leerlijnen VSO Voorbereiding op dagbesteding en arbeid: 3.5.</i>		
Samenwerken	Maakt voor een bekende taak (3-4 stappen) met meer dan twee andere leerlingen een taakverdeling en voert de taak samen uit			
Hulp vragen	-			
Aan regels houden	-			
Verantwoordelijkheid	Zet zich langere tijd in voor werk dat hij niet leuk vindt			